

medtem ko so na raziskave kamenin neapnenih faciesov japonski geologi skoraj pozabili. Avtor in njegovi sodelavci pa so tudi v slednjih našli veliko permjskih in tudi triadnih konodontov. Tako je H. Igo poskušal zbrati permske konodonte iz apnenca in roženca v naslednjih masivih: Hida-Mino, Kiso, Kwanton in Ashio.

V delu so zbrani rezultati prve obsežne študije permjskih konodontov iz Japonske. Opisana je konodontna favna in označen je njen biostratigrafski pomen. Precejšen del je odmerjen geološkim razmeram preiskanih profilov iz omenjenih masivov. Slika 1 kaže geografski položaj vseh petnajstih najdišč, medtem ko je iz tabel 2, 3, 7, 9, 10 in 12 razvidna njihova natančna situacija. Stratigrafsko zaporedje kamenin z označeno stratigrafsko razširjenostjo konodontov nekaterih značilnejših profilov je tudi grafično prikazano na slikah med tekstom 4, 5, 6, 8, 11 in 13. V konodontni favni iz apnenca in roženca je avtor določil trinajst rodov in štiriinštirideset vrst. Od tega je dvanajst novih vrst in ena podvrsta. To so: *Anchignathodus minutus permicus* Igo n. sp., *Diplognathodus augustus* Igo n. sp., *D. lanceolatus* Igo n. sp., *D. nodosus* Igo n. sp., *Diplognathodus?* sp. A n. sp., *Neogondolella asiatica* Igo n. sp., *N. gujioensis* Igo n. sp., *N. intermedia* Igo n. sp., *Neogondolella* sp. A n. sp., *Neostreptognathodus exsculptus* Igo n. sp., *N. foliatus* Igo n. sp., *N. toriyamai* Igo n. sp. in *Xaniognathus sweeti* Igo n. sp. Nadrobni opisi vseh najdenih vrst in podvrst konodontov so podani v sistematskem delu. Odlični posnetki konodontnih elementov so bili narejeni z elektronskim mikroskopom in so razporejeni na dvanajstih tablah. Na 51. strani je tudi abecedni seznam vseh fosilov, ki so omenjeni v publikaciji.

Po stratigrafski razširjenosti konodontov in že prej znanih fuzulinidnih foraminiferah je avtor najdene konodontne elemente razdelil na štiri cone, in sicer si stratigrafsko sledijo: cona *Streptognathodus elongatus*, cona *Neogondolella bisselli-Sweetognathus whitei*, cona *Diplognathodus oertlii-Neostreptognathodus pequopensis* in cona *Diplognathodus lanceolatus-Diplognathodus nodosus*.

Prav permjski konodonti so bili doslej najmanj poznani; zato je delo še posebej dobrodošel pripomoček vsem raziskovalcem konodontov in biostratigrafom.

Tea Kolar-Jurkovšek

Gerd Gudehus: **Bodenmechanik**. Ferdinand Enke Verlag, Stuttgart, 1981. VIII + 268 strani. 254 slik, 8 tabel, 135 nalog in njihovih rešitev, 15,5 × 23 cm, alkorphan vezava DM 54.

Knjiga predstavlja učbenik uvodnega kurza mehanike tal za študente gradbeništva na univerzi v Karlsruhe. Nastala je iz zapiskov avtorjevih predavanj na katedri za mehaniko tal in temeljenje pri Inštitutu za mehaniko tal in kamenin. Snov je podana na nekonvencionalen način. Upošteevane so najnovejše smeri razvoja mehanike tal. Obdelavo snovi sosednjih interesnih področij, kot so geologija, mehanika itd., je avtor opustil. Za namen publikacije imajo posebno vrednost primeri praktičnih nalog, dodanih vsakemu poglavju, oziroma podpoglavju; rešitve nalog so zbrane v zaključnem poglavju.

V uvodnem poglavju je podan obseg snovi. Sledi 2. poglavje, kjer se obravnava zgradba in sestava tal. Tu so prikazane na zelo jedrnat način tudi metode standardnih laboratorijskih preiskav ter različne tehnike sondiranja in vzorčevanja. V tem poglavju bralec pogoša klasifikacijo zemljin. V naslednjem, tj. 3. poglavju je obravnavano v glavnem le stacionarno stanje strujanja podzemeljske vode. Posedanje je obravnavano v 4. poglavju. Po opisu metod za določevanje stisljivosti in vertikalnih napetosti je obravnavana določitev končnih posedkov ter njihovega časovnega razvoja. V 5. poglavju je prikazana problematika mejnega ravnovesnega stanja. Najprej so podane metode strižnih preiskav in razložen je Coulombov kriterij loma, oziroma porušitve. Nato sledi obširnejša ponazoritev aktivnega in pasivnega stanja zemeljskega pritiska po Coulombu. Poglavje zaključujeta problematika stabilnosti pobočij in loma temeljnih tal. V problematiki mejnih ravnovesnih stanj pa žal ni vključeno dimenzioniranje podpornih zidov, zagatnih sten, kolov itd., kar je sicer standardna praksa v knjigah podobne usmeritve. Deformacije in napetosti v tleh, ki se nahajajo v stabilnem stanju (tj. v stanju pred mejnim ravnovesjem), so obravnavane v predzadnjem, tj. 6. poglavju. Zadnje, 7. poglavje vsebuje rešitve praktičnih primerov, sezname uporabljene strokovne literature, angleških in francoskih prevodov najvažnejših strokovnih pojmov s področja mehanike tal ter uporabljenih simbolov. Knjigi je posebej priložen še dve strani obsegajoč seznam tiskarskih napak in popravkov.

V zelo moderni učni knjigi je snov podana na subjektiven način, ob zelo neortodoksnem pokrivanju standardnega študijskega programa. Sicer pa je knjiga namenjena študentom kot uvodna strokovna literatura in tudi gradbenim inženirjem, ki niso specialisti, pri reševanju praktičnih problemov temeljenja.

Janko Drnovšek

Helmut Schröcke & Karl-Ludwig Weiner: **Mineralogie**. Ein Lehrbuch auf systematischer Grundlage. Walter de Gruyter, Berlin, New York 1981. Obseg: XII + 952 strani, 564 slik, 9 tabel in 1 priložena tabla periodnega sistema elementov. 17 × 24 cm. Vezano DM 198.

Pričujoča knjiga je moderen učbenik sistematske mineralogije, kjer prihaja fizikalno kemijska stran mineralogije še posebej do veljave. Temu primerno je knjiga opremljena s številnimi faznimi diagrami, ki jih v več primerih dopolnjujejo skice mineralnih paragenez. Notranjo zgradbo najvažnejših mineralov ponazorjujejo slike osnovnih celic ustreznih kristalnih mrež. Zelo poučno je, da so z risbami ponazorjena tudi najvažnejša rudišča.

Knjiga je razdeljena na naslednja poglavja: Uvod (1—58); 1. Elementi in intermetalne spojine (zlitine, karbidi, nitridi, fosfidi) (59—110); 2. Sulfidi (vključno selenidi, teluridi, arzenidi, antimonidi in bismutidi) (111—308); 3. Halogenidi (309—339); 4. Oksidi in hidroksidi (vključno titanati, antimonati, niobati in tantalati) (341—497); 5. Nitrati, karbonati, borati (499—566); 6. Sulfati, kromati, molibdati in wolframati (567—605); 7. Fosfati, arzenati, vanadati (607 do 647); 8. Silikati (649—919); 9. Organski minerali (921—924); Imensko kazalo mineralov (925—933); Abecedno kazalo kemijskih formul mineralov (934—943);